

משרד החינוך

דגשים בנוגע לפרסום הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון

1. ההצעה הזאת לפתרון בחינת הבגרות בעברית היא דוגמה, ובה כמה אפשרויות לפתרון השאלות הפתוחות, אך היא אינה ממצה. במהלך הבדיקה ייתכן שייעשו שינויים ו/או הרחבות באפשרויות התשובה שמעריכי הבחינה יקבלו.
2. בפתרון שלהלן מובאות עיקר הסוגיות שהיו טעונות ליבון, אך יודגש כי בפתרון זה אין תשובות מלאות ומקיפות, המזכות בניקוד מלא. נדגיש כי מטבע הדברים ציון המבחן מורכב גם מגורמים נוספים שאינם מובאים בפתרון זה, ובהם: רמת ההתבטאות וניסוח התשובה, הקפדה על כללי הדקדוק והכתיב, התמקדות בעיקר, התבססות נכונה וראויה על הטקסט ועוד.
3. אם יתברר שנפלה טעות בהצעת הפתרון, תפורסם בתוך זמן סביר הצעה מתוקנת, והצעת הפתרון המתוקנת תהיה המחייבת. **טל"ח** (טעות לעולם חוזר) – בהצעת הפתרון עלולות ליפול טעויות, ואין בה כדי לחייב את מעריכי הבחינה לקבל תשובה שגויה.
4. על פי חוזר מנכ"ל טוהר הבחינות – תשע"ה/ה'9ד, נבחנים בבחינת הבגרות מחויבים לפעול על פי נוהלי טוהר הבחינות כדי להבטיח הליך בחינות אמין, הוגן ושוויוני. אם יתעורר חשד שנבחן הפר את טוהר הבחינות, יחל הליך של **החשדת הבחינה**, כמפורט בחוזר.

[קישור לחוזר המנכ"ל](#)

בהצלחה לנבחנים ולנבחנות!

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, מס' 11281, חורף תשפ"ה, 2025

חלק ראשון – הבנה והבעה (50 נקודות)

1. (ד) הקשבה היא מיומנות חשובה בתקשורת בין אנשים.
2. א. מספר התגובה: 3
" [נדרשת] יכולת להקשיב לדובר בלי לשפוט את דבריו". (פסקה ד) / "להקשיב מתוך כוונה להיטיב לדובר ולמתן את הנטייה לשפוט את הדובר". (פסקה ז) / "הביעו רגישות ואמפתיה לדבריו". (פסקה ח)
ב. **תגובה 1:** המקשיב ממהר להזדהות עם הדובר ומדבר על עצמו. / המקשיב מספר על עצמו ועל חוויותיו. / המקשיב מספר על הכאב שלו במקום להקשיב לכאב של הדובר. / במקום להתמקד בכאב של הדובר המקשיב מטה את השיחה אליו. – (על פי מאמר 2, פסקה ז).
תגובה 2: המקשיב (נוזף בדובר) ושיפוטי כלפיו. – (על פי מאמר 1, פסקות ד, ז ועל פי מאמר 3, פסקות ב, ג).
תגובה 4: המקשיב מציע פתרונות / נותן עצות בלי שהתבקש לעשות זאת. – (על פי מאמר 3, פסקה ג).
3. ההסתייגות: " (עם זאת) אם המיומנויות האלה ייושמו באופן טכני בלבד, הן לא בהכרח יביאו להקשבה מיטיבה".
4. לפי מאמרים 2 ו-3, תרומתה של ההקשבה במקרים של אי-הסכמה ומחלוקת בין בני השיח היא שהיא יכולה לגרום לאדם שעיסמו או מדברים, לשנות את עמדותיו. הסיבה לכך היא שכאשר אנו מקשיבים לאדם באמת, הוא מרגיש צורך להקשיב לנו באותו האופן (עקרון ההדדיות) ולשקול ברצינות את עמדתנו (על פי מאמר 2). **או** הסיבה לכך היא שהקשבה לעמדתו של האחר מאפשרת לו לבדוק את עמדתו ולחשוב עליה שוב (על פי מאמר 3).
5. דוגמה לסקירה
לצד הדיבור גם ההקשבה היא מיומנות הכרחית וחשובה בתקשורת בין בני אדם; ואף שהיא נתפסת כפעולה הפסיבית מבין שתי המיומנויות, המחקרים מלמדים על חשיבותה לדובר, למאזין, להתפתחות השיחה ביניהם ולמערכת היחסים ההדדית שלהם.
הקשבה מיטבית בונה לדובר חוויה חיובית, נוסכת בו ביטחון ומגבירה את הנכונות שלו לשתף במה שחשוב לו. היא מאפשרת לו לחשוף חלקים נסתרים ורגישים ולהיות הוא עצמו (קסטרו, 2015). בעצם הביטוי שההקשבה מאפשרת לדובר, הוא לומד להכיר טוב יותר את עצמו, לגבש באופן ברור את הדעה שלו, לגבש תובנות ותפיסות ולשנות עמדות (קסטרו, 2015; מרגלית, 2024).
עם זאת לא כל "הקשבה" היא הקשבה מיטבית. הימצאות בעמדה של הקשבה עשויה להיתפס כחולשה, והיא מצריכה ויתור על עמדת כוח ועל הזדמנות לקידום עצמי. בתוך כך ההקשבה מצריכה זמן ופניות והתרכזות בדבר אחד. אי אפשר לפצל את הקשב: להיות נוכחים ולהקשיב לכאורה, ובר-זמן לעסוק בדברים אחרים. ההקשבה דורשת את מלוא תשומת הלב של המקשיב: היא דורשת יצירת קשר עין, סבלנות והבעת אמפתיה – בלעדיהן לא תתאפשר הקשבה מיטבית אמיתית (קסטרו, 2015; מרגלית, 2024).

ביבליוגרפיה:

- מרגלית, ל' (מאי, 2024). תשכחו ממה שידעתם: זה המפתח הכי חשוב להשפעה ושכנוע. **מעריב**. אוחרז מ־maariv.co.il.
- קסטרו, ד' (ספטמבר, 2015). הקשבה בעולם של דיבור. **אלכסון**. אוחרז מ־alaxon.co.il.

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, מס' 11281, חורף תשפ"ה, 2025

חלק שני – לשון (50 נקודות)

פרק א: שם המספר ואותיות השימוש – חובה (10 נקודות)

- 6. בארבעה
- כְּשֶׁתִּי
- אלפיים ואחת עשרה
- שבעים וחמש
- שש
- ארבעים ושבעה
- חמישה
- וְשָׁלוֹשׁ
- עָשָׂר
- שניים

פרק ב: תחביר (40 נקודות)

7. א. (1) I. אף על פי שהקשבה היא רכיב תקשורת חשוב, נראה, פסוקית נושא שדווקא לה מוקדשת תשומת לב מועטה. פסוקית (תיאור) ויתור משפט מורכב

II. בתחום החינוך נמצא קשר חיובי בין מידת ההקשבה של מנהל בית הספר למורצו ובין הציונים של התלמידים בבית הספר. משפט פשוט

III. איבר א הקשבה כמו זו שבטיפול פסיכולוגי היא הקשבה מיטיבה, איבר ב אך מטבע הדברים היא אינה שכיחה בשגרה. משפט איחוי / מאוחה / מחובר

- (2) לה – מושא
- למוריו – לוואי
- שכיחה – נושא

ב. בעת התנגחות של אנשים זה בזה כל ניסיון להידברות נידון לכישלון.

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, מס' 11281, חורף תשפ"ה, 2025

8. א. I. מחקרים מלמדים כי עמדת ההקשבה נתפסת נחותה מזו של הדיבור. פסוקית מושא
- II. הימצאות בעמדת המקשיב מבליעה בתוכה את ההודאה כי המקשיב אינו יודע הכול. פסוקית לוואי
- III. הקשבה היא מיומנות לא פשוטה, כי היא דורשת שנתרכז רק בדבר אחד בעולם שבו אנחנו רגילים לפצל את הקשב שלנו לדברים רבים כל כך. פסוקית (תיאור) סיבה
- ב. (1) אפשרות II
- (2) II. כשחוקרים בחנו את החשיבות שאנשים מייחסים לדיבור לעומת הקשבה, נמצא כי חשיבותו של של הדיבור רבה יותר. פסוקית (תיאור) זמן
- ג. (1) אדם שמרוכז בעצמו לא יוכל להפנות את תשומת ליבו ולהקשיב לזולתו. פסוקית לוואי
- (2) מי שמרוכז/ים בעצמו/בעצמם לא יכול/ים להפנות את תשומת ליבו/ליבם ולהקשיב לזולתו/לזולתם.
- (3) אם אדם מרוכז בעצמו, הוא לא יוכל להפנות את תשומת ליבו ולהקשיב לזולתו.
9. א. (1) משפט II
- (2) משפט I: כיום, בעידן הדיגיטלי, אנשים בטוחים שהם הצליחו לאמץ לעצמם מיומנות של מולטיטסקינג.
- משפט III: במקרים מסוימים, כמו בעת תקירה או בראיון עבודה, המקשיב מנסה להשיג דבר מה מן הדובר.
- (3) תיאור (זמן)
- (4) התוצאות החיוביות של ההקשבה הן בתחומים שונים: זוגיות, גידול ילדים, עבודה, תפקידי מכירות וניהול ורפואה.

מושא	נושא	נושא	תיאור (זמן)
לוואי	משרתת	לוואי	לוואי
מטרה	מטרה	ההקשבה	ברוב המקרים
מטיבה.		לזולת	

ב.

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, מס' 11281, חורף תשפ"ה, 2025

10. א. (1) I. הקשבה אינה מיומנות פשוטה אלא מיומנות מורכבת הדורשת מאמץ.

II. הרווח בהקשבה אינו רק רווח אישי אלא גם עסקי.

(2) -----

(3) I. ניגוד

II. הוספה

(4) הרווח בהקשבה הוא רווח אישי ו(גם) עסקי.

(5) הקשבה היא מתנה שאדם יכול להעניק לרעהו.

ב. I. אנשי מכירות יוכלו למכור יותר כאשר הם יקשיבו ללקוחותיהם.

II. אין תחום עיסוק שהקשבה אינה משפרת בו את הביצועים.

III. בעקבות קריאת המאמרים נעשינו למקשיבים טובים יותר.

11. א. (1) I. על פי הפסיכולוג קארל רוג'רס, הקשבה היא המפתח לבניית חוויה של ביטחון למטופל.

תרומתו של ההסגר: לציין את מקור הדברים. / להביא דברים בשם אומרם. / לציין הסתמכות על דברי

מומחה. / היתלות באילנות גבוהים.

II. יש כמובן סיבות טובות לעניין הרב של אנשים בדיבור לעומת הקשבה.

תרומתו של ההסגר: לציין החלטיות / ודאות / לבטא הסכמה כללית.

(2) הפסיכולוג קארל רוג'רס טוען / אומר / מציין / קובע / חושב / סבור כי הקשבה היא המפתח לבניית חוויה

של ביטחון למטופל.

ב. קארל רוג'רס, אחד מן הפסיכולוגים הבולטים במאה ה-20, הדגיש את חשיבות ההקשבה הפעילה כאמצעי לשיפור הקשר הבין-אישי וההעצמה האישית. לדבריו, הקשבה אמיתית מאפשרת לאנשים להביע את רגשותיהם בכנות ובלי חשש משיפוטיות. לפניכם אחד מציטוטי המפורסמים בנושא זה: "כשמישהו שומע אותך בלי לשפוט אותך, בלי לנסות לקבל עליו אחריות למעשיך ובלי לנסות לשנות אותך, זו הרגשה פשוט נהדרת".

פרק ג: מערכת הצורות (40 נקודות)

12. א. הובנו: ב-ו-ן, הופעל

היאזרו: א-ז-ר, נפעל

לוודא: ו-ד-א, פיעל

נוכחים: נ-כ-ח, קל / פעל

תזדהו: ז-ה-ג, התפעל

מטים: נ-ט-י, הפעיל

הקצו: ק-צ-י, הפעיל

ב. ציווי

ג. (1) נתונים, מתנה, לתת

(2) נ-ת-ן

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, מס' 11281, חורף תשפ"ה, 2025

13. א. (1) מְחוּשִׁים: ח-ו-ש

חוּשְׁשִׁים: ח-ש-ש

חִישָׁה: ח-ו-ש

נִחוּשׁ: נ-ח-ש

לְחַיֵּשׁ: ח-ו-ש

(2) שם פעולה: חִישָׁה, הבניין: קל / פעל

שם פעולה: נִחוּשׁ, הבניין: פיעל

ב. • התלמיד **נחוש** בדעתו להצליח במבחן – הנו"ן שורשית.

• אם לא יקשיבו לדברינו, **נחוש** אכזבה – הנו"ן היא מוספית לציון גוף ראשון רבים בזמן עתיד.

ג. • **מחמאה** – להחמיא

• **מחאת** המונים – למחות

• **מחיאת** כף – למחוא

14. א. (1) הקשבה – הַקְטָלָה

היבט – הֶקְטַל

הסחות – הַקְטָלָה

(2) בניין הפעיל

(3) לא

נימוק: המילה **התנגחות** במשקל הַתְקַטְלוּת, ואילו המילה **הידברות** במשקל הַקְטָלוּת.

או

המילה **התנגחות** (במשקל שם פעולה) בבניין התפעל, ואילו המילה **הידברות** (במשקל שם פעולה) בבניין נפעל.

(4) קיטלון – ניסיון / כישלון

תקטולת – תקשורת

ב. לבטא – ביטוי, להכיר – ניכור, להשתנות – שינוי.

ג. • הילד **מְשִׁיב** / **מְשִׁיב** בהומור על השאלה.

• **הַמְרָתִי** / **הַמְרָתִי** את הפועל הפעיל בפועל סביל.

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, מס' 11281, חורף תשפ"ה, 2025

15. א. (1) תואר
(2) אוהדים
מכילים

- ב. מיטיבה – תואר, הפעיל.
דובר – שם עצם, קל / פעל.
מאפשר – פועל, פיעל.
ראוי – תואר, קל / פעל.
מקוטעים – תואר, פועל.

- ג. (1) מורים, מזכירה
(2) מנהלן, בסיס וצורן סופי.

16. א. (1) א-ז-כ-ר
(2) פיעל

- ב. (1) מזון
(2) קטול

- ג. (1) שעון
(2) בסיס וצורן סופי

- ד. **מְקַלְפֹן** – דרך התצורה: בסיס וצורן סופי.
הסבר: המילה מורכבת מן הבסיס "מְקַלְף", שמשקלו מציין מכשירים ומן הצורן ון המציין הקטנה.

או

- דרך התצורה: הלחם בסיסים.
הסבר: המילה מורכבת משני הבסיסים מְקַלְף ומלפפון.

- פְּרִסָּת** – דרך התצורה: שורש ומשקל.
הסבר: השורש כ-ר-ס כמו במילה כרס, במשקל קְטָלַת, משקל המציין מחלות.

- מְנַפְּחָה** – דרך התצורה: שורש ומשקל.
הסבר: השורש נ-פ-ח כמו בפועל לנפח, במשקל מְקַטְלָה, משקל המציין מכשירים.

- מְשֻׁרְקָאֵי** – דרך התצורה: בסיס וצורן סופי.
הסבר: המילה מורכבת מן הבסיס "משרוקית" ומן הצורן אי המציין בעל מקצוע.